

مطالعه رویش دانه گرده پنج پایه نر و بررسی اثرات گرده پایه های مختلف بر روی خصوصیات فیزیکی خرماي کبکاب و زاهدی

رحیم خادمی^۱ و سیروس مسیحی^۲

۱- مرکز تحقیقات کشاورزی بوشهر، برازجان

۲- گروه باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه تبریز، تبریز

اثرات گرده پنج پایه نر بر روی خصوصیات فیزیکی میوه خرماي کبکاب و زاهدی و رویش دانه گرده در محیط کشت مصنوعی، با استفاده از آزمایشی در قالب طرح بلوکهای کامل تصادفی با پنج تکرار در مرکز تحقیقات کشاورزی بوشهر مورد مطالعه قرار گرفت. گرده‌های مورد آزمایش عبارت بودند از دو رقم جارویس و فرد شماره ۴ (حاصله از کشت بافت) و سه پایه محلی که به آنها به ترتیب کدهای D3, D2, D1 داده شد. پایه های مادری شامل کبکاب و زاهدی بودند که از ارقام مهم تجارتي کشور هستند. آزمایش برای رقم کبکاب با پنج نوع گرده در دو مکان و برای رقم زاهدی با چهار نوع گرده در یک مکان صورت پذیرفت. صفات فیزیکی مورد اندازه گیری شامل طول، قطر، وزن و وزن گوشت میوه و وزن، طول و عرض هسته و نسبت وزن هسته به وزن کل میوه بود.

رویش دانه گرده در محیط کشت MBK صورت گرفت.

گرده پایه D3 بیشترین درصد رویش (۸۰٪) و پایه D1 کمترین میزان رویش (۶۵٪) را داشت. اثر گرده پایه های مختلف بر روی صفات وزن و اندازه میوه و هسته معنی دار بود ولی بر روی صفات قطر میوه و نسبت طول میوه به قطر میوه معنی دار نشد. در هر دو رقم میوه هایی که با گرده D2 (دشتستان ۲) گرده افشانی شده بودند کمترین درصد وزن هسته (بیشترین قسمت خوراکی) را داشتند. در این آزمایش گرده D2 (دشتستان ۲)، به عنوان پایه نر برتر، نسبت به دیگر پایه ها برای رقم زاهدی و کبکاب معرفی گردید.